చిరంజీవి-చిరపుంజి

1

హైదరాబాద నించి బందరు బదిలీ అయే సరికి మండు వేసవిలో పండువెన్నెల స్నానం చేసినంత ఆనందం కలిగింది. అదీ ప్రమోషన్‌మీద !

గవర్నమెంటాఫీసులో నా యిగయిదొందల మందీ మీద అజమాయిషీ చెయ్యడమంటే, పూర్వం రాకుమారులు దాసీజనాలతో పన్నీటిస్నానాలు చేయించుకున్నంత వైభోగం !

ఎంతైనా బందరు బందరే

అక్కడ పుట్టకపోయినా, పెరిగిందీ చదివిందీ పదిమందితో కలిసి పట్టపగ్గాల్లేకుండా తిరగటం నేర్చుకుందీ ఆ వూర్లోనే - రాజధానిలో పోస్టింగొచ్చిందగ్గర్నించీ చేతులూ కాళ్లూ కట్టేసి జైల్లో పెట్టినట్లుంది. అద్దెగది దగ్గర్నించీ అన్నీ అవస్థలే ! తెలిసిన మొహాలున్నా పలకరింపులు తక్కువ. ఏదైనా కష్టంవొస్తే పరామర్శకి దిక్కేలేదు. బాలానగర్‌లో ఒకరు. సరూర్‌నగర్‌లో ఒకరు. ఫోన్లో హలో అనుకోటం, ఈ ఆదివారం తప్పకుండా కలిసి ఎక్కడన్నా సరదాగా గడపాలనుకోటం, - ఏదో పనిబడీ,

లేక ఏ పనిపడక, పడకేద్దాం అని మనసుపడి — సోషల్ విజిట్స్ వాయిదాపడటం - ఎడారిలో కోయిలలా, ఎవరూ పట్టించుకోని మందారంలా, ఏదో పోగొట్టుకున్నవాడిలా వుండేది నా పరిస్థితి.

ఎవరి గొడవలు వాళ్లవి.

కాస్త రుచిగా వుండే టిఫినూ, భోజనం ఎక్కడ దొరుకుతుందా అని బ్రహ్మచార్ల వేట.

ఇంటికొకావాల్సిన సరుకులకోసం, చవగ్గాదొరికే కూరగాయలకోసం సంసారుల ఆరాటం.

ఉరుకులు పరుగులు తప్ప నిలకడ వున్న ప్రాణి కనిపించదు.

ఆర్నెల్ల చెర వదిలిపోయింది.

మళ్లా మన కోనేటి సెంటరూ, పంపులచెరువూ, పార్కులాంటి ప్రదేశం, బృందావన్ టాకీసూ యిరుకుసందుల్లో వెలకువగా నడవటంలో కలిగే థ్రిల్లూ, ఏకాంతం కావాలనుకున్నప్పుడు చిలకలపూడి గుడీ, మంగినపూడి బీచి అదీ బందరంటే !

మనకు తెలిసినా తెలియకపోయినా పిలిచి మరీ యోగక్షేమాలడిగే మనుషులూ.......

"మీ నాన్నగారి హయాంలో-"

"మీ అమ్మమ్మ! నీగ్గుర్తుందో లేదో కాని ఎంత గారాబంగా పెంచేది. ఆవిడ బతికున్నంత కాలం నువ్వాయింట్లో చల్లపల్లి రాజావే"

"అవునూ - మీ వూళ్లో యిల్లూ పొలం కూడా అమ్మేశార్ట గదా..."

"పాన్లే ! ఒక్కగా నొక్క నలుసువనీ, అటూ యిటూ ఆడ కూతుళ్లు కూడా లేరనీ..."

కొన్ని మాటలు చిన్నప్పటి ముచ్చటలు గుర్తుచేసే ముద్ద బంతి పూలు. కొన్ని మాటలు కొంచెం నడుం వంగిన గుండు సూదులు.

అన్నిట్నీ భరించాలి-పావుకిలో పంచదార కోసం అరమైలు క్యూలో నుంచున్నట్లు. గుండు సూదులు భరించినా కొందరి మాటలు మాత్రం పది మణుగుల బరువు నెత్తిమీద పెట్టినట్లుండేవి.

"ఆర్నెల్లు కాలా ? వుజ్జోగంలో చేరి"

"అవునండి" అనేవాణ్ణి వినయంగా.

"ఏవన్నా వెనకేశావా"

కొత్తలో తెలీక వెనక్కి తిరిగి చూసుకునే వాణ్ణి.

తరవాత్తరవాత అంతరార్థం తెలిసి నీళ్ళు నముల్తూ నిలబడే వాణ్ణి. అంతటితో వదిలేవాళ్ళు కాదు. వాళ్ళకేదో అర్థమైపోయినట్లుండేది.

"వేసే వుంటావులే ! మీ తాతగారి కరిణీకం బుర్రనీది. ఎవరో ఒహరిది పొలంగట్టు అటో యిటో జరపకపోతే ఆయనకి అన్నం సయించేది కాదు. అయినా ఏమాటకామాటే చెప్పుకోవాలి. మహా పెద్దమనిషి ! వూళ్లో తగాదాలన్నీ తనే తీర్చాలని తాపత్రయ పడేవాడు. కాని పార్టీలు పడనిస్తేగా ? పై కోర్టుల్దాకా పరిగెత్తే వాళ్ళు. పొలం, స్థలం హరించుకుపోతే గాని వాళ్ళకి నిద్ర పట్టేది కాదు."

నాకీ మతలబులేవీ తెలీదు గాని, మా తాతగారు మాత్రం నా దృష్టిలో పెద్దమనిషే !

మా కుటుంబాలన్నీ, కుటుంబాలనేవిటి — వూళ్లో ఎవరూ కూడా ఆయనెదుట తలెత్తి మాటాడ్డానికి ధైర్యంచేసే వాళ్ళు కాదు. మా నాయనమ్మ మాత్రం నా చదువు సంగతొస్తే తలెత్తి మాటాడేదిట !

'నా బంగారు తండ్రి కలెక్టరవ్వాలి ! నేను కన్ను మూయాలి' అనేదిట.

'అప్పటిదాకా నా ప్రాణాలు కొరుక్కుతినటం మానవన్న మాట' అని మా తాతగారు నవ్వేవారట ! ఆయన నవ్వటం అంటే అది పండగే !

ఎమ్ప్లాయక్

నేను కలెక్టర్ని కాలేదు గాని, అంతటి హోదా వచ్చేలోగా ఆవిడే తొందరపడి పెన్షను సేసింది.

అంతసేపూ మాట్లాడి పరిచయస్తులు చివర్లో ఓ సంపా పారేసి పోయేవారు.

"పెళ్ళి కావాల్సిన కుర్రాడివి. పైగా పెద్ద హోదాలో వున్నావు. ఆడపిల్లల వాళ్ళు వెంటపడతారు. నీకా – మంచీ చెడూ చూసే వాళ్ళెవరూ లేరు. ఏదైనా సమ్మంధాలొస్తే నాక్కాబురంపు. లౌకిక వెహారాల్లో నే మాట్లాడతాను. నేనూ నీ హోదాకి తగ్గ సమంకం చూస్తాంటానే – జాగర్తగా మాత్రం మసలుకో అద్దమైన వాళ్ళ సలహాలూ విని పెట్టకు'.. 'అలాగే' అని హామీ యిచ్చినట్టు నవ్వేవాణ్ణి.

● ● ●

నే చెప్పదలచుకుంది నా చిన్నప్పటి ముచ్చట్లు, పెద్దప్పటి అలవాట్లు కాదు. ఆకన్నీ వింటే యింగ్లీషు సామెత్చెప్పినట్లు నా తల్నెప్పి కాస్తా పెరిగి పక్కా వెళ్ళి మీ మీద వాల్తుంది.

మా ఆఫీసులో పక్షేసే చిరంజీవి చిరపుంజి గురించి చెప్పాలి.

అతని కథ వినగానే మనస్సు ఆకట్టుకుంది. కంటతడి పెట్టించింది. ఆపాదమస్తకం వణి పోయేలా చేసింది.

మనిషికిన్ని కష్టాలుంటాయా ?

వయసులో వున్నప్పుడు కూడా ఆ కష్టాలు వదలేక మాటాడుతూనే వాళ్ళి తన్నేస్తారా !

గౌతమ బుద్ధుడు గౌతమ కుమార్‌గా వుండగా వేసుకున్నన్ని ప్రశ్నలు......

ఆయన భార్యని, పిల్లల్ని వదిలేసి ఆ ప్రశ్నలకు జవాబులు వెతుక్కోడానికి వెళ్ళిపోయాడు. నాకింకా పెళ్ళే కాలేదు కాబట్టి ప్రశ్నలే నన్ను వెతుకుతాయి.

ఉంకకొచ్చి ఆఫీసు చార్జి తీసుకున్ననాడు మా మేనేజరు నన్నాపి నా కింద పనిచేసే ముఖ్యుల్ని పరిచయం చేశాడు వాళ్ళంతా ఆఫీసు భాషలో చెప్పాలంటే 'కీ' పోస్టుల్లో వున్నవాళ్ళు.

నా అంత పెద్దమొత్త కాకపోయినా, బంగరు లాంటి చిన్నటొన్లో పాయినా బతకడానికి వీలయినంత జీతాలు వాళ్ళకీ వస్తాయి. కాని చాలామంది కొడిగట్టిన దీపాల్లా, గానుగెద్దు జీవితాలు గడుపుతున్న వాళ్ళలా కనిపిస్తారు. బహుశా గౌతముడు యిలాంటి వాళ్ళనే చూసుంటాడు.

"ఇతను పర్చేసీ – మా ఆఫీసులో అందరికీ కుడిబుజం లాంటివాడు. చేరి పదేళ్ళయింది. అయినా ప్రమోషన్ లేదు పాపం! పేరు చిరపుంజి .." మేనేజరు మాట జారినట్టు నాలిక్కొరుకున్నాడు.

అతను వినయంగా నమస్కారం చేశాడు. నేను పై హోదాలో నమస్కారం లాంటిది చేశాను.

"చిరపుంజి" అనేశాను ఆశ్చార్యాన్ని దాచుకోలేక "అబ్బే! అసలు పేరు అదికాదులెండి. కాకర్లపూడి చిరంజీవి. చల్లపల్లి దగ్గర పల్లెటూరు. ఆఫీసంతా చిరపుంజి అని పిలవటం అలవాటై పోయి మీ దగ్గర నోరు జారాను."

ఎందుకోతెలీదు, చిరంజీవి మళ్ళీ నమస్కారం చేశాడు.

అర్థమైంది అన్నట్లు తలెగరేసి తరవాత వ్యక్తికేసి చూశాను. మేనేజరు చెప్పుకుపోతున్నాడు.

నా చెవులు వింటున్నాయి.

కాని చూపులు మాత్రం గోడకేసి కొట్టిన బంతుల్లా చిరంజీవికేసి వెళ్లి తిరిగొచ్చేస్తున్నాయి.

బండకేసి బాదేసి యిస్త్రీ చెయ్యకుండా తొడుక్కున్న బట్టలు –

దువ్వెనా! అంటే అదేవిటి ? ఎప్పుడూ చూళ్లేదే అన్నట్టు జుట్టు – చిన్నప్పుడు దిలీప్‌కుమార్ గురించి గొప్పగా చెప్పుకునే వాళ్ళు, ఎప్పుడూ తల దువ్వుకోడని. తల్లో పేలు చేరినట్టు వేళ్లతో గోక్కునేవాడు. అప్పట్లో అదో ఫాషనయింది.

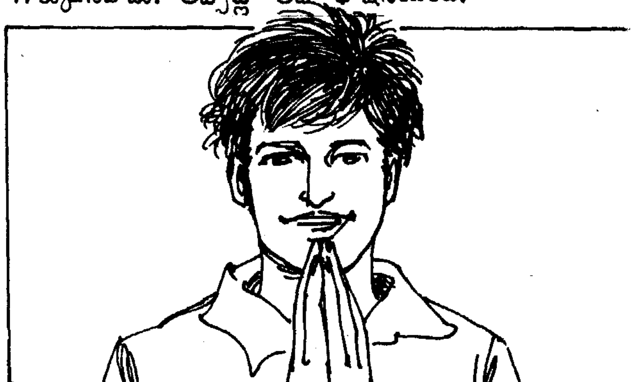

ఆ తరవాత దేవానంద్ స్టయిల్, ప్రస్తుతం అమితాబచన్ కటింగ్. హెయిర్ కటింగ్ సెలూను వాళ్ళకి, సెలూన్‌కి వెళ్ళే వాళ్ళకి ఆరాధ్యదైవాలు మారుతూ వచ్చారు. రకరకాల క్రాపులు మారినా చిరంజీవి....పాపం! దిలీప్‌కుమార్ దగ్గరే ఆగిపోయినట్టున్నాడు.

మొహం కూడా జిడ్డుగా వుంది. కళ్ళు తొణికిసలాడే నీళ్ళ కుండలు. మరీ అంత పట్టిపట్టి చూస్తే అతనేవన్నా అనుకుంటాడని, కంట్లో నలుసు పడ్డట్లు కర్చీఫ్‌తో స్టైల్‌గా అద్దుకున్నాను.

చిరంజీవి మాత్రం చెప్పులో రాయేదో యిరుక్కున్నట్టు నిలకడ లేకుండా కాళ్ళు కదుపుతూ యిబ్బందిగా నిలబడ్డాడు. కరెక్ట్ ఉపమానం!

విశ్వదాభిరామ వినురవేమన గారు రాసినట్టు చెప్పులోని రాయి చెవిలోని జోరీగ, కంటిలోని నలుసు, కాలిముల్లు........

నాకు మాత్రం అతను కంట్లో నలుసు.

మేనేజరు చెవిలో జోరీగ.

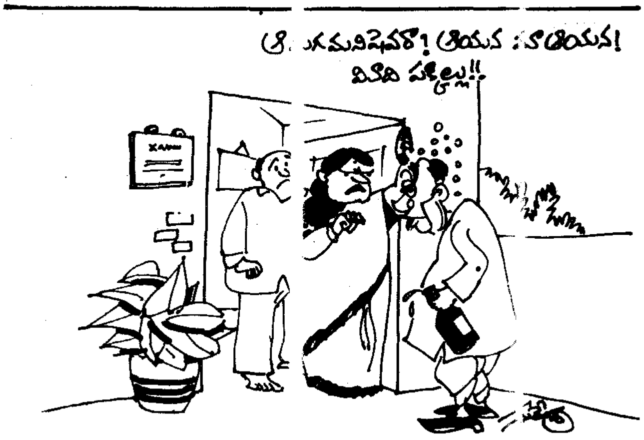

ఏడేళ్ళుగా ప్రమోషన్‌లే పండా ఒకే సీటుని అంటి పెట్టుకునుండి పోయాడేమో, బహుశా విన కవేమన గారు చెప్పినట్టు అసలైన యింటిలోని పోరు కూడా వుం వుంటుంది.

ఆ సాయంత్రం నా గౌరవార్థం ఆఫీస్టాంతా పార్టీ యిచ్చారు.

"చిరపుంజీ ! నా స్వీ కూడా లాగించెయ్. నాకు తీపితినే గీత ఎలాగా లేదు."

"ఇదుగో నా వాటా డా నీకే! మళ్లా రాత్రికి తిండి తింటావో లేదో"

యిలాంటి మాటలు వి వినబడకుండా లాం షాట్లో దిలీప్ కుమారే మాటాడినట్టు నా చెవ కాకా సోకాయి.

ఆఫీసులో అతనంటే అందరికీ యిష్టంలా ంది. ప్రతి వాడూ అతన్ని పలకరిస్తున్నా డు. కాని అది పల ంపులా కాక పరామర్శలా కనిపిస్తోంది. ఇవన్నీ ఓ కంట నిపెడుతూనే వున్నాను.

స్టాఫ్‌లో పదిహేను మ దిదాకా ఆడవాళ్ళున్నా రు. వాళ్ళు కూడా చిరంజీవిని పరామర్శి నే వున్నారు, ఒక జాత తప్ప. ఆ అమ్మాయి చిరంజీవితో మ టామంతీ కలిపినట్టు ు. ఆ మాట కొస్తే అసలెవరితోనూ మాటా నట్టు లేదు.

ఆ పార్టీ సరదా అవా తో ఆఖరు. మర్నాటి ంచీ రొటీన్ వర్కు. ఇక్కణ్ణించి బదిలీ యినప్పుడు మళ్లా పార్టీ యిస్తారేమో, తిడుతూనో, దీవిస్తూనో !

2

ఓ పది రోజులయిందో లేదో మా మేనేజరు బందర్లో నా బాల్య స్నేహితుల చిరునామా , జననాదిక వివరాల పుట్టుమచ్చ లతో సహా పట్టేశాడు.

కాస్త స్థిమితపడ్డాక నే వెళ్ళి చిలకలపూడి నించి రాజు పేట దాకా వున్న, వుంటున్న లేదా వుండిన మిత్రుల యిళ్ళకు వెళ్ళొద్దామనుకుంటున్నాను. కాని అప్పటికే చాలా ది ఆఫీసుకి రాపటం 'ఏవండీ' అని మొద పెట్టి 'ఏరా పెద్దవాడి పోయావ్! మేం గుర్తుంటామా' అని క హా ఫుల్‌స్టాపుల్లేకుండా మాటాడ్డం జరిగిపోయాయి.

"మీ ఆఫీసు మేనేజరు చెప్పేదాకా నాకు తె నే తెలీదు" అన్నాడు వీరాస్వామి. అతను హైస్కూల్లో నాకు సీనియరు తరవాత క్లాసుమేటూ అయి, ఆ తరవాత జూనియరుగానే స్థిరప ఎస్సెల్సీ దగ్గరే పాముగండంతో ఆగిపోయాడు.

ఏరా అంటే ఏరా అనుకునే మిత్రుల్లో అతను నాకు చా ముఖ్ డు. నాకు వుద్యోగం వచ్చినప్పుడు హైదరాబాదొచ్చి అభినందించి నాకన్నా ఎక్కువ ఆనందపడ్డాడు. ప్రస్తుతం సైం ఫిక్ కంపెనీలో పని చేస్తున్నాడు.

మేనేజరుకి వీళ్ళంతా ఎలా తెలుసు? పోనీ తెలుసుకుందా నాకు బాగా తెలిసిన వాళ్ళని ఎలా తెలుసు? నాతోపాటు గోళీలాట గోడింబిళ్ళ, బెచ్చాలాట ఆడేవాళ్ళనీ, నాకు చాలా యిష్టమై వాళ్ళనీ ఎలా తెలుసు?

ఈ గొలుసు ప్రశ్నలు తెగి అసలు విషయం బయట ప టానికి మరో పది రోజులు పట్టింది.

మేనేజరు గారికి ఆరుగురు కూతుళ్ళు ఉన్నారు. ఒ కూతురికి ముగ్గురేసి ఆడపిల్లలున్నారు. ఆ గంపెడు సంసార ఈదుతూ పురుళ్లూ పుణ్యాలూ వొంటిచేత్తో చేస్తున్నాడు. ఆ కూతురు ఇంకా మిగిలిపోయింది. ఈ సంబంధాలు చూడ్డంలో కష్టానికి సుఖానికి నడుం బిగించి నిలబడి సాయపడటం చిరంజీవి చెయ్యి వుంది. అందుకే అతను ఆఫీసంతటికీ కుడిబు అని పరిచయం చేశాడు.

అడపా తడపా బదిలీలొచ్చినా బందర్నించే వెళ్తూ ఎలా లా బందరులోనే స్థిరంగా వుంటున్నాడు. అలా చేయ లిగాడు కాబట్టే మేనేజరు కాగలిగాడు.

నక్కల తోటలో కారుచౌకగా స్థలం కొని, విన చౌక త యిల్లు కట్టాడు. జీతం మీద బతుకుతూ ఆడ పెళ్ళిళ్ళు చేస్తూ యిల్లు కట్టటవంటే సామాన్యం కాదు.

'అదయ్యా? వెనకేసుకోవడమంటే' అని అప్పుడు సా లేత బుర్రకి. చౌక రోజుల్లో స్థలం కొన్నాడు, యిల్లు కట్టి అయిదుగురి పెళ్ళిళ్లు చేశాడు. ఇప్పుడు ధరలు పెరిగిపోయా పెళ్ళికొడుకులు 'చుక్కల్లో పెదచుక్క'గా అందనంత ఎ ఎదిగిపోయారు ఆఖరి కూతురి పెళ్ళి చెయ్యడం ఆయన ప్ర సమస్య

నేను హైదరాబాదు నించి వస్తున్నానని తెలీగానే నా గోత్రాలే కాక రుషుల పేర్లు కూడా తెలుసుకున్నాడు. బహు నాకు తెలీకుండా నా జాతకం కూడా రాయించే వుంటాడు, గొట్టు కుమార్తె జాతకానికి టక్కున అతికిపోయేట్టు.

అన్నీ తెలిశాక నవ్వుకున్నాను.

'నీకు నవ్వుగానే వుంటుందోయ్! నీకూ పెళ్ళయి, ముద్ద లేక ముగ్గురు ఆడపిల్లలు పుడితే అప్పుడు తెలుస్తుంది నవ్వా ఏడవాలో – అన్నట్టు - నవ్వింది అద్దం – నేను తల కుంటుందే!

మేనేజరు నా రూములోకి వచ్చినపుడు మాత్రం నవ్వు జే రుమాల్లో దాచుకునేవాణ్ణి.

'ఇయం సీతా మమ సుతా' అనేసి ఆఫీసు ఫైలుతో కాళ్ళు కడిగేసేంత వినయంగా నిలబడేవాడు.

ఫస్టు తారీఖున ఒక లిస్టు పట్టుకొచ్చాడు.

'చిరంజీవి చందా ఒక రూపాయి' అని వుంది అందులో.

సుజాత పేరు మాత్రం లేదు.

'ఇదేవిట'ని కళ్లతోనే అడిగాను.

"పాపం బతికి చెడినవాడు. పైగా ఆఫీసులో ప్రమోషన్ లేదు. పది మందికీ తల్లో నాలుకలా వుంటూ చేతనైన సాయం చేసిపెడతాడు. రోజూ ఏదో కష్టంలో యిరుక్కుంటాడు. బయట పడెయ్యటానికని మేమే ఈ ఏర్పాటు చేశాం." అన్నాడు దయా మూర్తిలాగ.

అలవాటు మాత్రం వింతగా కనబడింది.

"తమ పేరు లిస్టులో లేదు లెండి" అన్నాడు.

ఆఫీసులో అంతా యిస్తున్నప్పుడు నేను యివ్వకూడదా అనిపించింది.

కాని లిస్టు కెక్కనివారు ఇంకొకరుండిపోయారు.

ఇదంతా మేనేజరు స్వయంగా చేసిన ఏర్పాటుగా కనిపించింది. ఇంత చేసినవాడు చందా కాక పాతికో పరకో అప్పులు కూడా యిప్పిస్తు వుంటావొచ్చు. తన జేబులోంచి యివ్వకపోయినా! మేనేజరంతటి వాడు చెబితే కాదనే ధైర్యం క్లర్కులకెక్కడుంటుంది. ఎవరి లొసుగులు వాళ్ళకుంటాయి.

"మరి ఈ అమ్మాయి" అన్నాను సుజాత పేరు సూచిస్తూ.

"అదో తరహా లెండి. ఆవిడగారినీ అడిగాం. అలవాటు లేదండి. పద్ధతి కాదండి. చిలకలపూడి గుడి కెడుతుందాండీ- గుళ్లోకెళ్ళి దర్శనం చేసుకోకుండా తిరిగొచ్చేస్తుందండి. కాని, అదేవిటో ఆమెకే ప్రమోషన్లూ, ఇంక్రిమెంట్లూ. సంప్రదాయప్పిల్ల కాదు. ఇలాంటి విషయాల్లో బలవంతం చెయ్యకూడదు కదండీ.." అన్నాడు అడగని వివరాలు అంతరంగిక విషయాలు తెలియజేస్తూ.

"ఎలాంటి విషయాల్లో బలవంతం చెయ్యొచ్చు" అనే మాట నోటి దాకా వచ్చి ఆఫీసరు హోదా అడ్డుపడి మునిపంటితో కింది పెదవి నొక్కి పట్టేశాను.

చెప్పటం మరిచాను. సుజాతకీ ఈ అలవాటుంది.

ఏదేనా ప్రశ్న అడిగినప్పుడు అవుననదు. కాదనదు. ఇలాగే పెదవి బిగపట్టేసి చెప్పటమా మానడమా అని ఆలోచిస్తున్నట్టు నిలబడి పోతుంది.

'ఆమె అలవాటు నాకు రాలేదు కదా' అనిపించింది.

మేనేజరు సుజాత గురించి చెబుతూనే వున్నాడు.

నేను సుజాత గురించి ఆలోచిస్తూనే వున్నాను

"అసలీ చందా విషయం తమతో మనవి చెయ్యొద్దన్నారు మన వాళ్ళంతా. మీరు చెప్పకపోతే నేను చెబుతా అన్నదా పిల్ల. ఆమె నోటి వెంట విని, మీరు మరోలా అనుకుని, యిలాంటివి ఆఫీసులో కుదరవు, రద్దు చెయ్యమంటారేమోనని అనుమానపడి నేనే ముందు తమకు చెప్పడం మంచిదని మన వాళ్ళకి నచ్చ చెప్పి...."

'మన' అని నొక్కడం తప్ప మరో మాట నా చెవి లోకి జొరపడటం లేదు.

ఆ 'మన'లో సుజాత లేదు.

బుర్రలో ఓ మెరుపు మెరిసింది.

"సుజాత నొకసారి రమ్మనండి" అన్నాను.

మేనేజరు బిత్తరపోయాడు.

"మరి దీని విషయం...."

"అది ఆఫీసుకి సంబంధించింది కాదు. నాతో చెప్పక్కర లేదు. నేనూ అడ్డు చెప్పను."

మేనేజరు గడిదాటగానే ఆరేళ్ళ వెనక్కి వెళ్లాయి ఆలోచనలు.

వెళ్ళిన ఆలోచనలు ఓ కొలిక్కి రాకుండానే సుజాత లోపలి కొచ్చింది.

ఎక్కడో చూసిన మొహం.

పార్టీ నాడు పరకాయించి చూళ్లేదు.

ఆ తరవాత ఆఫీసు విషయాల మీద వున్న ఏకాగ్రత వల్ల పరిశీలనగా చూడటం కుదరలేదు.

కాని,- బాగా చూసిన.......

ఎక్కడ? అదే గుర్తుంటే ఐ. ఏ. ఎస్. పాసయి కలెక్టర అయేవాణ్ణి.

"మీది బందరా"

"అవున్సర్"

"ఇక్కడే చదువుకున్నారా"

"హిందూ కాలేజీ"

"పి.యు.సి. చదువుతున్నప్పుడు మీ క్లాస్‌మేట్సంతా కలిసి చిలకలపూడికి పిక్నిక్కి వెళ్లారా"

సుజాత పంటితో పెదవి నొక్కింది.

అనుమానం లేదు.

ఆనాడు- అదే క్షణాన తన చేతిలో కెమేరా క్లిక్ అంది.

"నేనప్పుడు ఫైనలియర్లో వున్నానెండి. నేనూ మా ఫ్రెండ్సూ కూడా గుడికి వచ్చాం. అక్కడ మిమ్మల్ని చూసిన గుర్తు- కావచ్చు, కాకపోవచ్చు"

సుజాతలో రియాక్షన్ కోసం రెప్పార్పకుండా చూశాను.

సుజాత మాటాడలేదు.

ఇంకేం ప్రశ్నలడగాలో నాకు తోచలేదు.

'వెళ్ళొచ్చా' అన్నట్టు అనీజీగా నిలబడింది.

"మీరు వెళ్ళొచ్చు"

సుజాత కదిలింది.

"వన్ మినిట్? చిరంజీవిగారికి చందా అంటూ మేనేజరు గారొక లిస్టు చూపారు. అందులో మీ పేరు...."

"అది నా పర్సనల్ విషయం. తప్పదంటే చెబుతాను." జవాబు కొంచెం పొగరుగా వుంది.

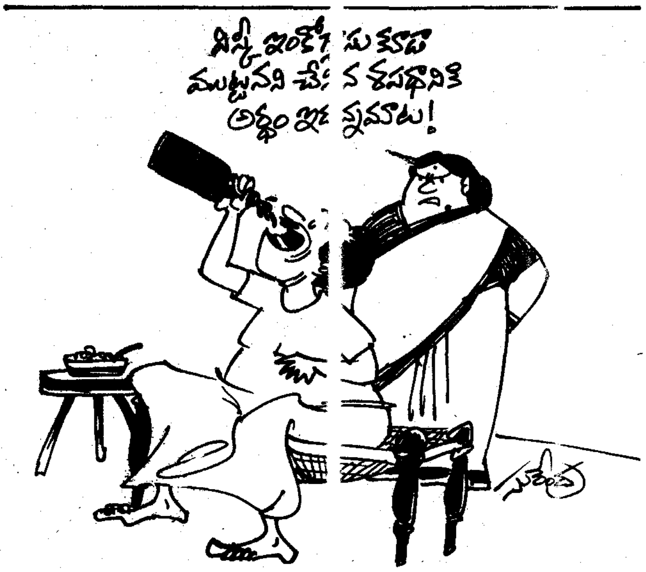

అభ్యంతరం వుంటే వొ ద్దులెండి. కాని...... కారణం తెలిస్తే నేనూ చందా యివ్వాలో (వో తేల్చుకుందామని"

"కారణాలు స్వయంగా తెలుసుకుంటేనే మంచిది సర్! మరొకరి అభిప్రాయం మీద ఆధారపడేకంటే...." అని ఆగి పోయింది.

అదీ నిజమే!

"యూ కెన్ గో" అన్నా .

○ ○ ○ ○

ఆ రాత్రి రూముకి చేరగా కాలేజీలో చదివినప్పటి ఫోటో ఆల్బం తీశాను. సుజాత ఫోటో ం'ందరగానే కనబడింది. ఇప్పటి కంటే కాస్త సన్నగా, నాజూగ్గా (ల్లరి పిల్లలా వుంది.

ప్రస్తుతం తెచ్చిపెట్టుకున్న గాంభీర్యం ఉద్యోగం నేర్పిన అనుభవం కాబోలు. తప్పనిసరైన రిజర్వ్‌డ్‌నెస్!

కాని, పంటితో కింది పెదవి నొక్కినప్పుడు అప్పుడు కళ్ళలో లక్ష జ్యోతుల వెలుగు.

ఇప్పుడు మతాబాలు ఆరిపో యాక ముసిరే మసక చీకటిలాంటి ఆలోచనలు. చాలాసేపు ఆ ఫోటోనే చూస్తూ కూచున్నాను. చూసిన కొద్దీ చూడాలనిపించింద. సినిమాల్లో అయితే ఫ్లాష్‌బ్యాక్‌కి వెళ్ళి ఒక సోలోనో, డ్యూయెట్టో ఏర్పాటయేది.

"ఒకరి అభిప్రాయం మీద ఆధారపడే కంటే...." అన్న సుజాత చివరి మాట ఫొటో గొంచి వినిపించినట్టనిపించింది. చిరంజీవి గుర్తొచ్చాడు.

అతను సుజాతను ప్రేమించా డా? పెళ్లి చేసుకుంటానన్నాడా? నాలుగు చేతుల సంపాదన కోసం ఆశించాడా?

సుజాత తిరస్కరించిందా

ఎడారిలోనో, ఎండిన మోడు కిందో నిలబడి పదకొండో రీల్లో పాట పాడే హీరోలా కనిపిస్తాడు చిరంజీవి.

అతనలా వుండటానికి కారణాలు స్వయంగానే తెలుసుకోవాలి.

కుతూహలం కలగాలే గానీ, అంతుతేల్చుకోందే వదిలే తత్వం కాదు నాది. మూడో కంటి వాడికి తెలియకుండా చిరంజీవి చరిత్ర తెలుసుకోవాలి.

మేనేజరు చెప్పిన మాటల్లో నిజమెంతో తెలుసు కోవాలి ముందు.

డైరెక్టుగా చిరంజీవినే అడగటం ఒక పద్ధతి.

చిరంజీవి రూమ్‌లోకి వచ్చాడు.

పార్టీలో ఎలా వున్నాడో, రోజూ ఆఫీసులో ఎలా కనబళ్ల తాడో అలాగే వున్నాడు అదే పాంటు, అదే షర్టు అదే జుట్టు.

"మిస్టర్ చిరం[illegible]! నాకు నీట్‌నెస్ అంటే యిష్టం. ఆఫీసులో అందరూ మీలాగ వుంటే— నేనో రాక్షసుణ్ణనీ, మిమ్మలం దర్నీ రాచి రంపాన పెడుతున్నాననీ అనుకుంటారు. నా పాయింట్ మీకు అర్థమైందను కుంటాను." అన్నాను ఉపోద్ఘాతంగా

రియాక్షన్ లేదు. అలాగే నిలబడ్డాడు. కళ్లమాత్రం రెండు దుక్కల వర్షం కురవటానికి సిద్ధపడిన కాటుక మబ్బుల్లా వున్నాయి.

"మీకేదైనా ప్రాబ్లముంటే నాతో చెప్పండి. చేతనైన సాయం చేస్తాను. ప్రమోషన్ కావాలా? ట్రాన్స్‌ఫర్ కావాలనుకుంటున్నారా? ప్రయత్నిస్తాను. లేదా చేత కాదని చెబుతాను. అంతేగాని ఆఫీసులో వెలవారీ చందాలు వసూలు చేసి తీసుకోటం ఆత్మ గౌరవం అనిపించుకోదు."

చిరంజీవి ముంజేతో కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు. "నాకూ యిష్టం లేదు సార్! ఆఫీస్ వాళ్ళే బలవంతంగా...." మాటలు కూడా బలవంతంగానే బైటకొచ్చాయి.

"మీకు జీతం రాదా? వచ్చేదాంతో బతకలేరా?"

"అవన్నీ చెప్పి మీ మనసు కష్టపెట్టటం యిష్టం లేదు సార్! చావలేక బతుకుతున్నాను. ఛస్తూ బతుకుతున్న నా వాళ్ళ కోసం— వుద్యోగం చేస్తున్నాను."

ఈసారి కన్నీళ్ళు ఆగలేదు.

అతను ముంజేతుల్తో తుడుచుకునే ప్రయత్నం కూడా చెయ్యలేదు,

ఒక్క క్షణం నాకు నోట మాట రాలేదు.

"మీరొక సారి తీరిగ్గా యింటికి రండి. అదే- ఐ మీన్ నేనుంటున్న రూమ్‌కి రండి"

చిరంజీవి తలూపాడు.

"మీ మేరేజ్ అయి ఎంత కాలమైంది?"

"ఇంకా కాలేదు సార్! నా బతుక్కి అదో గుదిబండ చేసుకోలేక...."

అతనిక్కనీసం ముప్పయ్యయిదేళ్ళుంటాయి. పెళ్ళి చేసుకోకపోటం- ఆశ్చర్యమే!

'నీకూ ముప్పయి దగ్గర పడుతున్నాయ్! నువ్వెందుకు చేసుకోలేదురా రాస్కెల్' నాలో మనిషి పెట్టిన కేకకి నోరు మూసుకున్నాను.

"మీరు వెళ్ళొచ్చు"

చిరంజీవి వినయంగా దణ్ణం పెట్టి స్వింగ్ డోర్ చప్పుడు కాకుండా వేసి వెళ్ళిపోయాడు.

మేనేజరు తన కూతుర్నివ్వడానికి యితనికి వల వేసి వుండడా? కులం, శాఖ పట్టింపుల వల్ల వదిలేశాడా? తెల్లఎల్లీసీ

లాంటి చిరుచేపల్ని పట్టటం ఆయన ఇష్టం లేదా?

చిరంజీవికి చిరపుంజి అని పేరు పెట్టిన వాళ్ళెవరోగాని గొప్ప మేధావులు. అంత జాలి లోనూ సన్నటి నవ్వొచ్చింది.

'భారతదేశమున అత్యధిక వర్షపాతము గల ప్రదేశమేది?' హైస్కూల్లో ఈ ప్రశ్నకి అందరూ కరెక్టుగా జవాబు రాసేవారు 'చిరపుంజి' అని. చింపాంజీలాగా మరిచిపోవటానికి వీల్లేని పేరది. ఇతని అసలు పేరు యింటిపేరుగా మారిపోయింది.

'చిరంజీవి చిరపుంజి'.

○ ○ ○

మర్నాడు చిరంజీవి సెలవ చీటీ వచ్చింది. 'మొవ్వలో తాతగారు చావుబతుకుల్లో వున్నారనీ, దయచేసి మూడు రోజులు శెలవ యిప్పించవలసిందనీ' సారాంశం. గ్రాంట్ చేసి, లీవ్ రిజిష్టరు తెప్పించి చూశాను. వారానికి మూడు రోజుల చొప్పున- నెలకి పన్నెండు- అంటే సంవత్సరానికి ఏ రకమైన సెలవైనా నూట నలభై నాలుగు రోజులు వాడుకుంటున్నాడు. చాలా భాగం లాసాఫ్ పే!

మొవ్వలో తాతయ్య, పామర్రులో అమ్మమ్మ, గుడివాడలో

పినతండ్రి, అంగలూరులో మేనత్త- అన్నీ చావుబతుకుల కేసులే! జీతంలో ఇంత కోత వుండబట్టే ప్రతి నెలా ఆఫీసు వాళ్ళు చందా యిస్తున్నారు కాబోలు.

పాపం చిరంజీవి!

మరి సుజాతకి జాలి లేదా? ఆమెకి హృదయం లేదా? ఒక్క రూపాయికి లోభిస్తుందా? లేక యిలాంటి చందాలు యివ్వకూడదని నియమం పెట్టుకుందా? చిరంజీవి గురించి ఆలోచిస్తుంటే సుజాత కథ కూడా మిస్టరీగానే కనబడసాగింది. నా ముందు ఆఫీసర్లు రాసిన 'కాన్ఫిడెన్షియల్ రిపోర్టులు' తెప్పించి చూశాను. చిరంజీవికి బ్లాక్ మార్క్ లేదు. సుజాతకి మాత్రం 'సిన్సియర్' అని వుంది.

అనవసరమైన ఆలోచనలు ఆవతలకునెట్టి 'అందాలరాముడు' సినిమాకి వెళ్లాను అది పదహారోసారో, పద్దెనిమిదోసారో....

ముళ్ళపూడి సృష్టించిన అప్పారావన్నా, ఆ పాత్రకు నప్పిన రాజబాబన్నా నాకు చాలా యిష్టం.

కాని, ఈ సారి రాజబాబుని చూడగానే నవ్వు రాలేదు. 'లక్షల మందిని నవ్వించిన రాజబాబు యిహలేడు గదా' అనిపించింది. అంత బాధలోనూ 'పూలెందుకు పూస్తాయి వెన్నెలెందుకు కాస్తుంది. కృష్ణశాస్త్రి పొయెట్రీ ఎందుకు రాస్తాడు. అప్పారావూ అందుకే అప్పులేస్తాడు. అప్పే కదా ఆఫ్టరాల్' అని రాజబాబు చెప్పే రుణవేదానికి నవ్వక తప్పలేదు.

నా ముందు ఆరో వరుసలో కూచుని కాళ్ళు ముందు సీటు మీద పెట్టి ఎవరో పడిబడి నవ్వుతున్నారు. హాల్లో నవ్వులు చల్లారినా అతను పక్కవాడికి ఆ వాక్యాలు వివరిస్తూ, అతని వీపు పగిలేలా కొడుతూ నవ్వుతూనే ఉన్నాడు.

ఇంటర్వెల్ ముందు 'ఏ! నువ్వు కలెక్టరువి కదూ! వేరే మనిషిని చూసుకుంటాలే' అన్నప్పుడు కూడా ఆరోవరస కుర్చీలో హాలు దద్దరిల్లే నవ్వు.

లైట్లు వెలిగాయి.

నా చూపు అనుకోకుండా- నవ్వుతున్న ఆ వ్యక్తి మీద పడింది.

కరెంటు షాక్కొట్టినట్టు కుర్చీకి అతుక్కుపోయాను.

చిరంజీవి!

మొవ్వలో చావు బతుకుల్లో వున్న తాతగారి కోసం సెలవు పెట్టిన చిరంజీవి

ప్రస్తుతం చిరపుంజిలా మాత్రం లేడు.

'అందాల రాముడు' సినిమాని అంతగా ఎంజాయ్ చేస్తున్నందుకు ఆనందం కలిగినా- ఆ క్షణాన అతను 'మిస్టర్ హైడ్'లా కనబడ్డాడు.

మోడరన్ డ్రెస్, దేవానంద్ హెయిర్ స్టయిల్, హైక్లాస్ కుర్చీలో హాలు ప్రొప్రయిటర్లా ముందు సీటుమీద కాళ్ళు పెట్టుకుని... సిగరెట్ కాలుస్తున్నాడు. పైగా రింగులు వదల్టమొకటి.

చిరంజీవి!

మసక వెలుతురులో కళ్ళు మోసపోట్లం లేదు కదా అని జాగ్రత్తగా పరిశీలించి చూశాను.

అనుమానం లేదు!

మిస్టరీ స్టోరీ మలుపు తిరిగింది. నన్ను చూసి భయపడతాడేమోనని, నేనే దొంగతనంగా సినిమా కొచ్చినట్టు తలొంచుకూర్చున్నాను.

అతను సినిమా సుబ్బరంగా ఎంజాయ్ చేశాడు. నేను మాత్రం 'హీరో'యే కలెక్టరని తెలిసిన 'లీలా'లాగ వుండిపోయాను.

ఇతని అసలు రంగు ఆఫీసులో ఎవరికీ తెలీదా? ఇంత పబ్లిగ్గా రంగులు మారుస్తుంటే పిడికెడంత బందర్లో తెలియక పోవటానికి అవకాశం లేదు. మేనేజరు అందరి నోరూ నొక్కేసి వుంటాడు. లేదా ప్రతివాడూ యితనితో ఏవో పనులు చేయించుకోటానికి అలవాటు పడి పట్టించుకోటం మానేసి వుంటారు.

సుజాతకి తెలిసే వుంటుంది. అందుకే చందా యివ్వటం లేదు.

మరి తనకు ముందు పని చేసిన ఆఫీసర్లు?

వాళ్ళకి సంసారాలుంటాయి కాబట్టి సాయిలా పాయిలాగా వుండి మంచివాడు అనిపించుకొని వుంటాడు.

ఆఫీసుకొస్తే రోజూ ఒక జత బట్టలు.

హాల్లో కాలేజీ కుర్రాడి డ్రెస్!

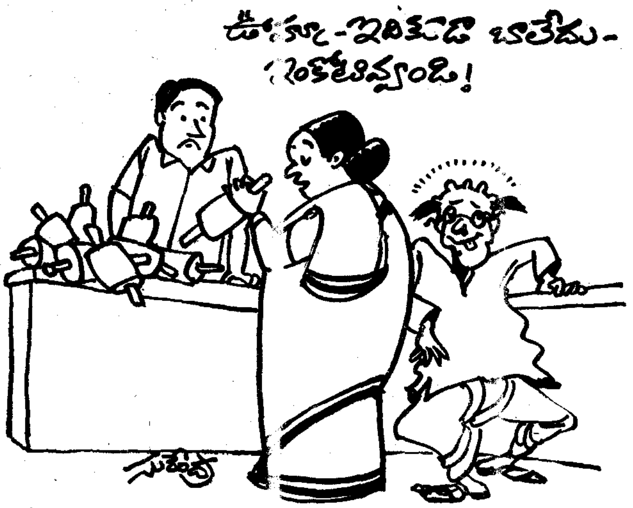

ఆఫీసులో దిలీప్ ప్రకాశ్.

బయట దేవానంద్ స్టయిల్.

ఆఫీసులో చందాలతుకు.

బయట ఆర్రూపాయల టికెట్ తో సినిమా!

చిరంజీవి చిరపుంజీ ఆఫీసు దాటితే చిరంజీవి అప్పారావు కాదు గదా?

రేపే తేల్చుకోవాలి.

ఎలా?

మూడ్రోజుల సెలవ నేనే గ్రాంట్ చేశాను మొవ్వ తాతయ్య కోసం.

కొందరు మనుషులది అదో తత్వం.

జీవితాంతం యితరులనుంచి సానుభూతి ఆశిస్తూ సంతృప్తి పడతారు. కష్టాలు ఏకరువు పెట్టి కన్నీళ్ళు కుండల కొద్దీ కార్చేసి 'అయ్యో పాపం' అనిపించుకుని గుండె బరువు దించుకుంటారు.

అప్పారావులాంటి వాడైనా, యితరుల సానుభూతితో సంతృప్తి పడేవాడైనా సమాజానికి ప్రమాదమేమీ లేదు.

కాని చిరంజీవి...?

ఆ రాత్రి కలత నిద్రే అయింది.

3

ఆదివారం సాయంకాలం చిలకలపూడి గుడికి వెళ్లాను.

సుజాత కనిపించింది.

గుడికొచ్చినట్టు కాక షికారుకొచ్చినట్టుగా వుంది.

గుడి ఆవరణలో వృక్ష బెట్టుకింద కూచుని వుంది.

పంటికింద పెదవి. అంటే ఏదో ఆలోచనలలో వున్నట్టే లెక్క.

'హలో' అన్నాను.

ఉలిక్కిపడి చూసింది.

లేవబోయింది.

"కూచోండి! ఇది ఆఫీసుకాదు. గుడి" అన్నాను నవ్వుతూ.

తనూ నవ్వింది.

ఆరేళ్ల క్రితం ఫోటో తీసినప్పటి కంటే బావుంది ఆ నవ్వు.

"గుళ్లో కెళ్తుందాండి! దర్శనం చేసుకోను." అన్న మేనేజరు మాటలు గుర్తొచ్చాయి.

"గుళ్లోకొచ్చారా" చవ్వుప్రశ్న వేశాను.

"అబ్బే! కాదండీ-గుళ్లోకొచ్చాను." అంది ఈ సారి మరీ అందగా నవ్వుతూ.

ఆఫీసులో సుజాత వేరు.

ఈ మాటకారితనం అక్కడ కనబడదు.

"ఈ గుడి నాకు చాలా యిష్టం. తీరికచేసుకు మరీ రావా లనిపిస్తుంది. బందరొచ్చాక యివాల్టికిక్కడికి రెండోసారి." అడగని ప్రశ్నకు అవసరంలేని జవాబు.

సుజాత మాటాడలేదు.

చీర కుచ్చిళ్ళ దగ్గరకు లాక్కుని ముద్దబంతిలా కూచుంది.

టాపిక్ ఏవిటా? అని ఆలోచిస్తే టక్కున చిరంజీవి గుర్తొచ్చాడు.

"చిరంజీవి గురించి తెలుసుకోమన్నారుగా"

"నేనన్లేదు. మీరే తెలుసుకోవాలనుకున్నారు." సుజాతతో మాటాడ్డం కష్టమే!

"వాడి అబద్ధాలకోరులా వున్నాడు. ఎవరికో ప్రాణంమీద కొచ్చిందని సెలవపెట్టినవాడు మొన్న సినిమాహాల్లో కనబడ్డాడు. అందరి దగ్గరా అతను దొంగనాటకం ఆడుతున్నాడు. మీరు చందా ఎందుకివ్వటం లేదో తెలిసి పోయింది."

"ఎందుకనుకుంటున్నారు"

"అదే.... అతను కష్టాలు నటించి, కన్నీళ్ళు కార్చేసి యితర్ల సొమ్ముతో జల్సాగా తిరిగే మనిషని."

"అదేం నేరం కాదే! ఇచ్చేవాళ్ళ అమాయకత్వాన్ని అతను క్యాష్ చేసుకుంటున్నాడు "

నేను నిర్ఘాంత పోయాను.

"అంతకన్నా ద్రోహాలు చేస్తాడా?"

"చెప్పాను గదా సార్! ఒకరి అభిప్రాయం విని నమ్మే సే కంటే........" అంది ముక్తసరిగా.

సుజాత నించి అసలు విషయం రాబట్టడం కష్టం.

"రేపు ఆఫీసుకి రానివ్వండి. నిజాన్ని అతని నోటితోనే చెప్పించి మెమో యిస్తాను."

సుజాత నవ్వింది.

మీ కంటే అనుభవం వున్న ఆఫీసర్లకే అతను దొరకలేదు. మీకా.... అన్న అవహేళన ధ్వనించింది నవ్వులో గుళ్లో జపం పల్చబడుతున్నారు.

"చీకటి పడుతోంది. వెళ్దాం" అన్నాను, ఆడపిల్ల ఆ మాట అనేందుకు ఛాన్సివ్వకూడదనీ.

సుజాత లేచింది.

"దర్శనం చేసుకున్నారా" అన్నాను నడుస్తూ

"అయింది."

"మరి మేనేజరుగారు అలా చెప్పారే" అన్నాను ఆగకుండా.

"మీరు గుడికెళ్తారు గాని దర్శనం చేసుకోరనీ, అదోరకం మనిషనీ"

"దర్శనం అంటే గర్భగుడిలో చీకట్లో వున్న ఆ రాతి బొమ్మేనా? ఈ సూర్యాస్తమయంలో సౌందర్యంలేదా? దాన్ని ఆరాధించకూడదా, ఈ కోనేటి గాలిలో హాయిలేదా, దాన్ని అనుభవించకూడదా, ఆ చెట్టుకింద ప్రశాంతిలేదా? అక్కడి మానసికానందం చాలదా."

"ఆత్మ దర్శనం కాబోలు" అన్నాను వేదాంతిగా

"అంత పెద్దమాటలకి నా కర్థాలు. తెలీవు." అంటూనే పకాల్న నవ్వేసింది. అంతలోనే బలవంతాన నవ్వు ఆపుకుంది.

ఎందుకు నవ్విందో, ఎందుకు ఆపేసిందో రెండూ నాకు అర్థం కాలేదు.

ఆ రాత్రి రూముకి చేరగానే ఆల్బంతీసి సుజాత ఫొటో మళ్లా చూశాను. గుడి ఆవరణలో ఎక్కడ తీశానా అని ఆలోచించాను. బాక్‌గ్రౌండ్‌లో ఏంకనబడకపోవటం వల్ల గుర్తు రాలేదు. ఆవాళ నాతో వచ్చిన ఫ్రెండ్స్ ఎవరన్నా కనబడితే బాగుణ్ణు. కాని అలా మరొకర్ని అడిగి తెలుసుకుంటే బావుండదనిపించింది. 'ఒకరి అభిప్రాయం మీద ఆధా పడి..."

4

సోమవారం ఆఫీసుకి లేటైందని హడావడి పడుతుంటే వీరాస్వామి వచ్చాడు. ఆదివారం నేనే వాడి యింటికి వెళ్దామనుకున్నాను. గుళ్లోకెళ్ళటం, అనుకోకుండా సుజాత తారసపడటం, ఆలస్యం కావడంతో బద్ధకించాను.

"నిన్నంతా నీ కోసం చూశాను..." ఏదో చెప్పబోయి టైమ్ చూసుకుని ఆగిపోయాడు.

"ఏవన్నా మాటాడాలా" ఆఫీస్ టైమ్‌వటంతో నిలబెట్టే అడిగాను.

"మాటాడాలనుకో, సాయంత్రం కలుస్తాలే"

"అర్జంటయితే లంచ్ అవర్‌లో ఆఫీసుకిరా ఓ గంట తీరిగ్గా కూచోవచ్చు. వీలైతే కలిసి భోంచేద్దాం"

"వొద్దులే, సాయంత్రం ఆరుదాటాక నేనే యిక్కడికి కొస్తాను."

తలుపు తాళంవేసి రోడ్డుమీద పడ్డాం. వీరాస్వామి రిక్షా పిలిచాడు.

"ఎందుకురా- రోజూ నడిచే పోతున్నాను. దగ్గరేగా"

"నీక్కాదులే, నాకు. నా బగయిదుచోట్ల తిరగాలి. లీవ్ కూడా పెట్టాను." వాడు రిక్షా ఎక్కాడు. నేను ఆఫీసుకేసి అడుగేశాను.

ఆఫీసు ఆవాళ కొత్తగా కనిపించింది. అక్కడక్కడా గుడ్మార్నింగ్‌లు వినిపిస్తుంటే నేనూ విష్‌చేస్తూ నా రూమ్‌కి వెళ్లాను. కొందరు నా వంక వింతగానూ, పెదవి విరుపుతో జాలిగానూ చూడటం ఓరకంట గమనించక పోలేదు.

వెళ్ళగానే చెయ్యాల్సిన పని చిరంజీవిని పిలవటం అని పొద్దుటే నిర్ణయించుకున్నాను. చిరంజీవి వచ్చాడు.

రొటీన్ డ్రెస్సు, రొటీను వినయం.

నాకు పట్టరాని కోపం వచ్చింది. అతికష్టంమీద కంట్రోల్ చేసుకున్నాను.

"మీ తాతగారికెలా వుంది."

"పరవాలేదు సర్! మరో నాల్రోజులుండమని ప్రాణాలు తీశారు. సెలవ లేదనిచెప్పి వచ్చేశాను." కూల్‌గా చెప్పాడు.

సూటిగా అడిగితేనే గాని బైటపడేట్టు లేదు.

"సెలవు పెట్టిన రోజున మీరు వూళ్లోనే వున్నారు కదూ"

"లేద్సార్! ఆ పొద్దుటే మొవ్వ వెళ్ళిపోయాను. అందుకే పర్సనల్‌గా మీకు చెప్పలేకపోయాను." నాలో కోపం పెరిగిపోతోంది.

"ఆవాళ సెకండ్‌షోకి అందాలరాముడికి మీరు రాలేదూ, డ్రెస్ మార్చినంత మాత్రాన గుర్తుపట్టలేననుకున్నారా"

అసలా ప్రశ్న అడిగేహక్కు నాకు లేదు. సెలవ పెట్టాడు. శాంక్షన్ చేశాను. వూళ్లో వుంటే నాకెందుకు? వూరేగితే నాకెందుకు? కాని, నన్ను మోసం చేస్తున్నాడు. మొహంమీదే అబద్ధాలాడి నన్ను ఫూల్‌ని చేస్తున్నాడు.

"నేను డ్రెస్ మార్చుకుని సెకండ్‌షోకి రావటమా సార్! మీరేదో జోక్ చేస్తున్నారు నాకున్నదల్లా ఈ ఒక్కజతే! ఆఫీసు నించి యింటికెళ్ళగానే వుతికి ఆరేసుకుని తెల్లారి చెంబిస్త్రీ చేసుకుని యివే వేసుకొస్తాను సార్!"

నా చేతిలో పేపర్ వెయిట్ టేబిల్‌మీద గిర్రున తిరుగుతోంది. బుర్ర అంతకంటేను.

'మీరతన్ని పట్టుకోలేరు' అన్నట్టు సుజాత ఎగతాళిగా నవ్విన నవ్వు రెచ్చగొడుతోంది.

"మీరవాళ సినిమాకెళ్లారా సార్! మీరు చూసిన వాడు నాలాగే వుండి దేవానంద్ క్రాఫ్‌తో వున్నాడాండీ...."

"లాగా ఏవిటి? మీరేనంటుంటే" పేపర్ వెయిట్ చేతిలో కొచ్చింది.

"మీరూ పొరబడ్డారు సార్! నాకో కజిన్ వున్నాడు. ఇద్దరం ఒక్కలాగే వుంటాం. వాడు మెడికల్ రిప్రజెంటేటివ్ చాలా స్టైల్‌గా వుంటాడు. ఏంలాభం సార్! మా ఫామిలీ గురించి అస్సలు పట్టించుకోడు. రూపాయి సాయం చెయ్యడు. మీరు అతన్ని చూసుంటారు. అతను సిగరెట్లుకూడా కాలుస్తాడు సార్!"

చిరంజీవి మాటలు నన్ను కాల్చేస్తున్నాయి ఈ కాకమ్మ కథలు, సినిమా కబుర్లు నాదగ్గరా, ఆల్రైట్ నేనే అంతు తేల్చుకుంటాను.

చిరంజీవి! రాస్కెల్ అని అరిచాడు నాలో మనిషి.

"యూ కెన్ గో! కానీ చూడు మిస్టర్ చిరంజీవి! లీవ్ శాంక్షన్ అయితే గాని మీరు హెడ్ క్వార్టర్స్ వదలడానికి వీల్లేదు. నేనున్నంత కాలం అదివరకులాగా అంత తేలిగ్గా లీవ్ శాంక్షన్ కాదు. పేపర్ వెయిట్ టేబిల్ మీద పెద్ద చప్పుడు చేసింది.

చిరంజీవి మళ్ళా చిరంజీ అయిపోయాడు. ఏదో చెప్ప చెప్పబోయాడు.

నేను తలొంచుకున్నాను, అర్జంటు ఫైల్ చూస్తున్నట్టు.

చిరంజీవి వెళ్ళినప్పుడు స్వింగ్‌డోర్ చప్పుడు చెయ్యలేదు.

'సుజాత! ప్రస్తుతానికి నువ్వే గెలిచావు.'

ం ం ం

ఏడున్నరకి వీరాస్వామి వచ్చాడు. బాగా అలసిపోయినట్లున్నాడు.

''కాస్త కాఫీ తాగి వద్దాం పద'' అన్నాను లేవబోతూ.

"వొద్దు. యిక్కడే కూచుని మాటాడుకుందాం" అన్నాడు.

ఇదేదో చాలా సీరియస్ విషయమే అయుంటుందని ఓ గ్లాసు మంచి నీళ్ళు యిచ్చి 'ఇహ చెప్పమ'న్నట్లు సోఫాలో కూలబడ్డాను.

వీరాస్వామి మంచినీళ్ళు గడగడా తాగేసి స్థిమితపడ్డాడు.

మీ ఆఫీసులో సుజాత అనే అమ్మాయి పనిజేస్తుంది కదూ"

విషయం ఆఫీసు గురించి, అందులోనూ సుజాత గురించి అయేసరికి నేను కాస్త ఎలర్టయాను.

"అవును"

"ఆ అమ్మాయి కేరక్టరు మంచిది కాదు. ఈ ఆఫీసు కెవరొచ్చినా ముందు పెళ్ళికి వల వేస్తుంది. పెళ్ళయిన ఆఫీసరయితే యింట్లో ఆడాళ్ళని పరిచయం చేసుకుని చనువు పెంచుకుంటుంది. ఆఫీసరు బుట్టలో పడ్డాడనుకో. ఊబిలో దిగిపోయినట్టే? పడలేదనుకో- తన వెంట పడుతున్నాడనో, ఎవరూ లేకుండా చూసి చెయ్యి పట్టుకున్నాడనో, తను కాదనేసరికి ఆఫీస్ వర్క్‌లో యిబ్బంది పెడుతున్నాడనో అల్లరి పెట్టేస్తుంది"

నేను నిశ్చలంగా వింటున్నాను.

వీరాస్వామి చెప్పేవన్నీ ఎవరో చెప్పగా విన్న మాటలు ఆ చెప్పిన వాళ్ళు నాకు చెప్పమని వొత్తిడి తెచ్చి కంగారు పెట్టారన్న విషయం స్పష్టంగా తెలిసిపోతోంది.

"దానివల్ల సుజాత కేవిటి లాభం" అనడిగాను.

"డబ్బు బ్రదర్ డబ్బు! ఆఫీసులో పనీ పాటా లేకుండా కాలక్షేపం చెయ్యొచ్చు. శ్రమ పడకుండా జీతం- దొరికితే సంపాదన. ఆఫీసర్ దయతో ప్రమోషన్లు"

మూడు ముక్కల్లో తేల్చేశాడు.

"అలాంటి పిల్లలా కనబళ్ళేదే"

"నటన! నువ్వు స్ట్రిక్టుగా వుండేసరికి కాస్త జంకుతోంది. ముందు నీకు మంచి యింప్రెషన్ కలిగిస్తుంది. సందు దొరికితే కొంగుకి ముడేసి ఆప్పుకుంటుంది. అంతెందుకు నిన్న నిను చిలకలపూడి గుడికి రమ్మందా లేదా"

వీరాస్వామి నా గురించి చాలా ఆరాలు తీశాడు. సెలవు పెట్టి మరీ నాలుగయిదు చోట్ల తిరిగి సంపాదించిన సమాచారం యిదన్నమాట! అతను నా గురించి ఆందోళన పడుతున్నాడు. నా మేలు కోరే యింత చెబుతున్నాడన్న దాంట్లో అణుమాత్రం అనుమానం లేదు.

"ఇవన్నీ ఎవరన్నా చెప్పారా? నువ్వే తెలుసుకున్నావా"

"ఎలా తెలిస్తే నీ కెందుకు? నాలుగు రోజుల్లో నీ పేరు గోడలకెక్కుతుంది. పదిరోజుల్లో ఈ వూళ్లో ఓ పక్షపత్రికుందిలే. దాంట్లో పెద్దక్షరాల్తో వస్తుంది. దాంతో నీ కెరీర్ దెబ్బ తింటుంది. అదీ నా బాధ"

వీరాస్వామి ఎంతదూరం ఆలోచిస్తున్నాడో, ఎంతగా మథన పడుతున్నాడో అతని గొంతులో, కళ్లలో కనబడుతూనే వుంది.

"నా మీద నమ్మకం లేదురా నీకు."

"నీ మీద నమ్మకం లేకపోతే యింత బాధపడ్డం ఎందుకు? ఆవిడగారి చరిత్ర మీ ఆఫీసంతా తెలుసు, నీకు తప్ప. హాయిగా హైదరాబాదులో వున్నాపోయేది. బందరొచ్చావని సంబరపడ్డాను గాని మీ ఆఫీసులో యింత రొచ్చు వుంటుందనుకోలేదు."

"థాంక్సరా! నా జాగర్తలో నేనుంటాన్లే" వీరాస్వామి వర్రీ తగ్గించాలని దృఢంగా చెప్పాను

"ఆ మాట చాలు. నా మనసు కుదటపడింది. రాంత్రీ రాత్రల్లా నీ గురించే ఆలోచిస్తూ నిద్రకూడా పోలేదు. మా ఆవిడ కంగారు పడింది. ఇలాంటివి చెప్పటం యిష్టంలేక దాంతో చెప్పలేదు. ఆడాళ్ళు ఆడాళ్లనే వెనకేసు కొస్తారని నాకు తెలుసు."

వీరాస్వామి స్నేహానికి, అభిమానానికి గుండెలో తీగలు కదిలాయి.

"పద- హోటలుకి భోజనానికి పోదాం" అన్నాను తాళం చేతిలోకి తీసుకుని.

"హోటల్ కాదు- నిన్ను భోజనానికి తీసుకొస్తానని యింట్లో చెప్పొచ్చాను. నువు కాదంటే మా ఆవిడ దగ్గర నా పరువు పోతుంది.

"సరే పద! ఇంటి భోజనం చేసే అదృష్టం దినవలంటి వుందేమో."

ం ం ం

మేం వెళ్ళేసరికి వీరాస్వామి పిల్లలిద్దరూ నిద్రపోతున్నారు. వీరాస్వామి భార్య విందు భోజనమే ఏర్పాటు చేసింది.

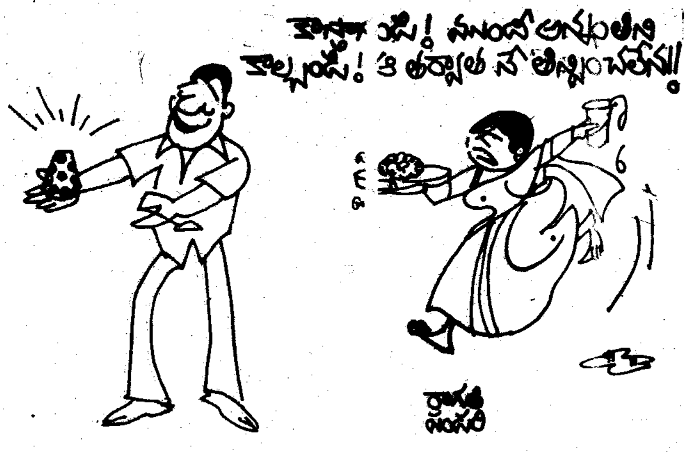

తోంచేస్తున్నంతసేపూ వీరాస్వామి మా కు(రచేష్టలు, పెద్దాళ్ళతో తిన్న తిట్లు ఏదో ఒకటి వాగుతూనే వున్నారు పాపం ఆవిడ ఎన్ని సార్లు విన్నదో ఈ కథలు అ) జాలేసింది నాకు. భోజనాల య్యాయి.

"మీరు కూడా భోజనం చేసెయ్యండి" అన్నాను.

"నాకేం తొందరలేండి. మి స్నేహితుడు యింత పెంద లాడే యింటికి రావటం పెళ్ళయ్యాక యిది రెండోసారో మూడో సారో" అంది తాంబూలాల సేవనాని ఏర్పాట్లు చేస్తూ.

"మా (ఫెండు (ఫెండ) చెప్పకపోతే- మంచిపిల్లని చూసి పెళ్ళి చేసి హోటల్ చెర (పిం చకూడదూ" అంది వీరా స్వామితో.

వీరాస్వామి పెళ్ళిపెద్దలా ఃసింపట్టి వేసుక్కూచుని తనివి తీరా తాంబూలాన్ని ఆనందిస్తూ అ కి ఆలోచిస్తున్నానన్నట్లు తొడ మీద వేళ్ళతో తాళం వేస్తున్నాడు.

"పేళ్ళ ఆఫీసులో మేనేజరుగ రికి అఖరికూతురు పెళ్ళికుందిట"

పక్క పలుకు పంటికి గట్టి తగిలింది నాకు.

"చదువు సంస్కారంతోపాటు సంగీతం కూడా వచ్చిన పిల్ల. కులగో(త్రాల్లో, జాతకాల్లో ఆక్షేపణ లేదని దీక్షితులుగారు చెప్పార్లే! మంచిరోజు చూసి వీ తో మాటాడాక ముందు పిల్లని చూడ్డానికి నిన్ను పంపిద్దామనుకున్నను."

'అమ్మ సూన్నాణా!' అనుకున్నాను ఎక్కడెక్కడికి ముడిపెట్టాడు!

సుజాత మీద బురద చల్ల ం తొలి మెట్టు. దానికి వీరా స్వామిని (ప్రయోగించాడు. తను చెప్పకుండా నలుగురితో చెప్పించి వుంటాడు. అన్నిటినీ మించి పడి భుజం చిరంజీవి వుండనే వున్నాడు. నాలుగు రకాల మనుషులు ఒకేలా చెప్పేసరికి వీరా స్వామికి తెల్లకాకులుంటాయని నమ ం తప్పలేదు.

తన కూతుర్ని చూడ్డానికి వీరాస్వామికి పెద్దరికం అంట గట్టించటం రెండో మెట్టు. తన స్నేహితుడి పెళ్ళి తన ద్వారా జరగబోతోందన్న ఆనందంతో వీరాస్వామి ఉక్కిరిబిక్కిరయి పోయాడు. సుజాతా, తనూ చిరంజీవి చందా విషయంలో మాన సికంగా దగ్గరయామని పసిగట్టి వుంటాడు సూన్నాణ.

అనుభవజ్ఞుడు గదా! అయిదుగురు కూతుళ్ళ పెళ్ళిళ్ళు చేసిన అనుభవం, రామప్పంతులంత లౌక్యం కలవాడు. చిలకలపూడి గుడిలో మేం కలిసిన సంగతి కూడా క్షణాలలో (ప్రచారం చేయ గలిగాడు.

అచ్చు వేసే ఆలస్యం లేకుండా- నడిచే దినప(త్రిక. విత్ మార్నింగ్ అండ్ ఈవినింగ్ ఎడిషన్స్!

వీరాస్వామి మాటలతో నేనొక నిర్ణయానికి వచ్చేశాను.

"అన్నదాతా సుఖీభవ" అనేసి వీరాస్వామికి, వాడి శ్రీమతికి కృతజ్ఞతలు చెప్పి బయటడ్డాను.

5

మర్నాడు మేనేజరుగారి వినయం మరింత పెరిగిపోయింది. బహుశా వీరాస్వామి నిన్ననే పెళ్ళి (ప్రస్తావన తేవటం, నేను సరే ననటం జరిగుంటాయని అనుకుంటున్నట్టున్నాడు. తన కూతురు పెళ్ళికి పునాది, సుజాతతో పరిచయానికి గొయ్యి తవ్వటంలో విజయం సాధించానని లోపల మురిసిపోతున్నట్టున్నాడు.

"చూడండి సూన్నాణగారూ!" అన్నాను సౌమ్యంగా.

మావగారూ అని పిలిచినంత ఆనందంతో "ఆయ్"అన్నాడు.

"మీ ఇల్లెక్కడన్నారు"

"నక్కల్తోటండి! తమరొకసారి దయ చెయ్యాలి...... ఎందుకులెండి- నేనే ఓ రోజొచ్చి స్వయంగా తీసుకెళ్తాను."

తాంబూలాలకి సిద్ధపడచ్చునన్న సంతోషం తాండవించింది మొహంలో.

"అందుక్కాదు నేనడిగింది. ఆఫీసుకి రోజూ పావు గంట లేటుగా వస్తున్నారు. యిల్లు దూరమేమోననీ..." (ప్రతి మాటా మెత్తగా నొక్కుతూ అన్నాను.

సూన్నాణ మొహంలో రంగులు మారాయి.

"ఏదో... సంసార భారం" (బ్రమ్మచారివి నీకేం తెలు స్తుంది అన్నట్టు మాట విరిచాడు.

"ఆఫీసుకి లేటుగా వచ్చిన వాళ్ళకి లేట్ మార్క్ వెయ్యా ల్సిన మీరే లేటుగా వస్తే యింక మీ మాటెవరు వింటారు... మీరు చందాలిచ్చి పోషించే చిరంజీవి తప్ప.

సూన్నాణ చేతుల్లో వున్న ఫైలు వణికింది. నా సంభాషణ ఎక్కడెక్కడికి లంకె పడుతోందో ఓ పట్టాన అర్థం కావటం లేదతనికి.

"అలాగే... అలాగే సార్! రేపట్నించి టైమ్‌కే వస్తాను"

"రావటం కాదు. టైమవగానే రిజిష్టర్ నా టేబిల్ మీదుం డాలి. ఎవరు లేటుగా వచ్చేదీ, ఎవరెంత సేపు సీట్లో కాకుండా చెట్ల కిందా, కాంటీన్‌లో గడిపేదీ కూడా నాకు తెలియాలి. సంసార భారాలుంటే సెలవ పెట్టి పన్లు చూసుకోండి. అవసరమైతే లాంగ్ లీవ్ శాంక్షన్ చెయ్యటానిక్కూడా నా కభ్యంతరం లేదు. మీరు వెళ్లొచ్చు.

సూన్నాణ ఉత్తరీయంతో నుదురు తుడుచుకుని నమస్కారం పెట్టి వెళ్ళిపోయాడు.

బజర్ నొక్కాను.

ప్యూను వచ్చాడు.

"సాయంత్రం అయిదు న్నరకి గుడి దగ్గర కలుద్దాం" అని వ్యానుకి కనపడేట్టుగా రాసి కాయితం మడత పెట్టకుండానే సుజాతకిచ్చిరా"

నా మాటకి, ప్రవర్తనకి నాకే నవ్వొచ్చింది.

సూర్నారాయణ మీద, ప్రవర్తనకి నాకే నవ్వొచ్చింది.

సూర్నారాయణ మీద, చిరజీవి మీద ఎందుకింత కోపం?

సుజాత మీద ప్రేమవల్లా- లేక, ఆ పిల్ల వీళ్ళిద్దరి వల్లా ఆర్డరి పడుతోందన్న జాలివల్ల?

అయిదు నిముషాలాగి మళ్ళా బజర్ నొక్కాను.

చపరాసీ ప్యూన్ రావడం కాస్త ఆలస్యమైంది.

నే రాసిన స్లిప్పు ఆఫీసంతా సర్క్యులేట్ చేసి వుంటాడు, అనుమానం లేదు.

"ఇచ్చావా"

"సీట్లో లేరు సార్! ఎవరో తెలిసిన వాళ్ళొస్తే బయట మాట్లాడుతున్నారు. వారు వెనక్కి వచ్చాక మీరిచ్చిన చీటీ యిచ్చాను సార్"

"ఏమంది"

"అలాగే అన్నారండి"

"కొత్త కాఫీ తెచ్చిపెట్టు. వేడిగా, స్ట్రాంగ్‌గా వుండాలి"

హోటల్లోంచి తెచ్చిన ఫ్లాస్కులోంచి సంగీతం తీసిచ్చాను.

అతను కళ్ళెగరేయటం నేను చూళ్ళేదనుకున్నాడు.

అత్తారాల్ కాఫీకి పొంగి ఎబ్బులిచ్చే అనుభవంలేని కుర్ర ఆఫీసరు అని కూడా అనుకుని వుంటాడు.

o o o

సాయంత్రం అయిదున్నర.

ముహూర్తం పెట్టినట్టు అర సెకను కూడా తేడా లేకుండా సుజాత నేను గుళ్ళో కలుసుకున్నాం.

గుడి వెనకాల యిసక మేట మీద కూచున్నాం. సరుగుడు తోటలోంచి సముద్రపు గాలి ఆహ్లాదాన్ని కలిగిస్తోంది. అది వేసంకాలం అన్న సంగతే మరిచిపోయేట్లు చేస్తోంది.

"మీకు మనుషుల్ని ఏడిపించటం సరదా అనుకుంటాను" అంది సుజాత.

"మిమ్మల్నేమన్నా యిబ్బంది పెట్టానా"

"నన్నుకాదు.........అదే...." చెప్పలేక పగలబడి నవ్వుతోంది. పండువెన్నెల్లా నవ్వుతోంది.

"మరెవర్ని" అమాయకంగా అడిగాను.

"నా చేతే చెప్పించాలా"

"మీ నోటితో వింటే తియ్యగా వుంటుందని...."

సుజాత తలెత్తి నా కళ్ళలోకి చూసింది

"ముఖస్తుతి కాదు. మనస్ఫూర్తిగానే అంటున్నాను."

పై పన్ను కింది పెదవిని బిగబట్టింది.

"రమ్మన్న పని మర్చిపోయాను. మీకో గమ్మత్తు ఫొటో చూపించాలి."

జేబులోంచి పర్సుతీశాను. ఫోటో ఆమెకి కనబడకుండా పట్టుకుని "ఏవిటో చెప్పుకోండి చూదాం"

"ఫొటో"

"ఎవరిది"

[illegible] సాహితీ [illegible]
డీలక్స్ వారి రక్తాక్షి నామ సంవత్సరంలో విడుదలలు.

కొమ్మూరి వేణుగోపాలరావు
[illegible] 20-00
[illegible] 25-00
[illegible] 16-00
[illegible] 14-00
[illegible] 12-50

వాసిరెడ్డి సీతాదేవి
[illegible] 8-00
[illegible] 10-00

[illegible]
[illegible] 25-00

[illegible]
[illegible] 8-00

[illegible]
[illegible] 12-00

[illegible]
[illegible]
[illegible] 20-00
[illegible] 20-00

లక్ష్మి
[illegible] 20-00

ఆర్. సంధ్యాదేవి
వెన్నెల [illegible] 17-00

పొత్తూరి [illegible] శాంతాదేవి
[illegible] 15-00
[illegible] 10-00

మాలతీ చందూర్
[illegible] 13-00
[illegible] (రెండవ ముద్రణ) 14-00

పాటిబండ్ల విజయలక్ష్మి
తెలిసి చేసిన పాపం 10-00

బి. ప్రసన్నలక్ష్మి
[illegible] 20-00

మధిర సుబ్బన్న దీక్షితులు
కాశీ మజిలీ కథలు- 12 భాగములు-
ఒక్కొక్క భాగము- 20-00

అక్టోబరు 20 విడుదల

కొమ్మూరి వేణుగోపాలరావు
[illegible] (సీరియల్) 20-00
ఒకే పాటకు రెండు రాగాలు 15-00

వాసిరెడ్డి సీతాదేవి
[illegible] (సీరియల్) 15-00
సమత 20-00
([illegible])

ఆర్. సంధ్యాదేవి
[illegible] 20-00
[illegible] (సీరియల్) 20-00

[illegible] సులోచన
[illegible] 15-00

[illegible]
[illegible] 20-00
([illegible])

లక్ష్మి
[illegible] (రెండవ ముద్రణ) 20-00

డీలక్స్ పబ్లికేషన్స్ ఏలూరురోడ్ విజయవాడ 52000 2

"నాకేం తెలుసు. అదృష్టవంతురాలైతే కాబోయే యిల్లాలిది కావచ్చు. దురదృష్టవంతురాలైతే కేవలం ప్రియురాలుగా మిగిలిపోయే ఆడపిల్లది కావచ్చు."

సుజాత మాటల్లో ఫొటో ఎవరిదో చూడాలన్న ఆత్రుత కనబళ్లేదు.

చూపిస్తే ఏమంటుంది ?

ఏమనుకుంటుందో?

"చూపించే ముందు నమ్మల్నో ప్రశ్న అడగాలి."

"చిలకప్రశ్న లాంటిదా?"

"అలాంటిదే కాని, పంచదార చిలక. పలుకే బంగారమైన పంచవన్నెల చిలక."

"అందుకే కాబోలు చిలకని పంజరంలో పెట్టినట్టే ఫొటో పర్సులో పెట్టుకున్నారు.

సస్పెన్స్ నెమ్మదిగా విప్పుతున్నట్టు ఫొటో ఆమె కళ్ళ ముందు పెట్టాను.

సుజాత ఆశ్చర్యపోలేదు.

ఆనందమూ వ్యక్తం చేయలేదు. బుగ్గలు మాత్రం ఎరుపెక్కాయి. చిరుసిగ్గు తలని వంచేసింది,

"ఈమె శ్రీమతి అయితే అదృష్టవంతుణ్ణి నేను." అన్నాను, గొంతులో కొంత వొణుకుతో.

"కాకనూ పోవచ్చు గదా" అంది చిరు కెరటం చేసే చప్పుడులా, నెమ్మదిగా.

"ఏదీ-ఈమె శ్రీమతి కావటమా? నేను అదృష్టవంతుణ్ణి కాకపోవటమా?" సుజాత మాటాడలేదు. పదినిమిషాల తరవాత ఈ నెల నించీ నా గురించి ఏలా వింటారు." అంది.

"ఒకరు చెప్పింది వినొద్దనీ - స్వయంగా తెలుసుకోటం మంచిదనీ మీరేగా చెప్పింది."

సుజాత తన హాండ్ బాగ్ తెరుస్తోంది. మూస్తోంది.

మరో అయిదు నిమిషాలు గడిచాయి. ఏదో చెప్పాలనుకుంటోందో, లేక యిలాటి సంఘటన జరుగుతుందని ముందే వూహించి చెప్పలేక ఉత్తరం రాసి తెచ్చిందో అనుకున్నాను.

"మీకూ ఒక ఫొటో చూపించాలి" అంది. ఆశ్చర్యపోవటం, సస్పెన్స్‌లో పడటం నా వంతయింది. తలొంచుకునే బాగ్‌లోంచి ఫొటో తీసి అందించింది.

అది నా ఫొటో!

ఫ్రెండ్స్‌తో కలిసి గుడికి వచ్చి నేను ఆమెను ఫొటో తీ నాటిది, నాదే కాని, భంగిమ ఆమెది! పై పంటితో పెదవి నొక్కి ఆడతనం వొలకబోస్తూ నిలబడి టవల్ ఒకటి పైట వేసుకుని మా ఫ్రెండ్స్‌ని నవ్విస్తున్నప్పుడు తీసిన ఫొటో!

"అవాళ మీరు దొంగతనంగా ఫొటో తియ్యటం, నన్ను యిమిటేట్ చేసి మీ ఫ్రెండ్స్‌తో కేరింతలాడటం చూశాను. తీశాను." అంది మరింత సిగ్గుపడుతూ.

రెండు ఫొటోలూ పక్కపక్కన పెట్టి చూశాను. కావాలని ఒకే పోజులో తీయించుకున్నట్టున్నాయి. నవ్వు ఆపుకోలేక పోయాను.

గుళ్లోకి వచ్చేపోయేవాళ్ళు చూస్తారు. వింటారు అని కూడా గమనించే స్థితిలో లేను.

సుజాత కూడా నా నవ్వులో శ్రుతి కలిపింది.

రెండు జతల కళ్లు ఫర్లాంగుదూరం నించి మమ్మల్ని గమనిస్తున్నట్టు గుర్తించాను.

కడుపు మంట ఆపుకోలేక మండిపోతున్న చింతనిప్పుల్లా కళ్లున్న సూన్నాణ,

అతని మంటల్ని కడవలకొద్దీ కన్నీళ్ళతో చల్లార్చి ఓదార్చ ప్రయత్నంలో చిరపుంజి!

"సుజా! పోదాంపద" అన్నాను ఆమె బుజం పట్టుకు లేవదీస్తూ. సుజాత అర్థం కానట్టు చూసి లేచింది.

సూన్నాణ, చిరంజీవి గుడి దాటబోతున్నారు.

"సూన్నాణ గారూ" వీలయినంత బిగ్గరగా పిలిచాను.

ఇద్దరు గుళ్ళో బొమ్మల్లా ఆగిపోయారు. సుజాత బుజం మీద చెయ్యి తియ్యకుండానే వాళ్ళదగ్గరికి వెళ్లాను.

"గుళ్ళో బొమ్మల పెళ్ళి చెయ్యటానికొచ్చాం" అన్నాను రెండు ఫొటోలూ వాళ్ళకి చూపిస్తూ ఇద్దరూ కన్నార్పకుండా ఫొటోలవంకే చూస్తున్నారు.

"సూన్నాణగారూ! మీరు పెద్దలు. దగ్గరుండి మా వివాహం జరిపించాలి. చిరంజీవిగారూ! పెళ్ళి బాధ్యతలన్నీ మీవే! పెళ్ళి జరిపించటంలో మీరు ఎక్స్‌పర్ట్ అని విన్నాను. ఇద్దరూ మమ్మల్ని ఆశీర్వదించాలి."

సూన్నాణ "అలాగేబాబూ! తప్పకుండా" అన్నాడు పిడుగులాపడిన పెద్దరికం నెత్తిమీద వేసుకుని.

"ఏర్పాట్లని నా కొదిలెయ్యండి" అన్నాడు చిరంజీవి మెరిసి మాయమై మిగిలిపోయిన వానకారు మబ్బులా!